

Belterületen - avar és kerti hulladék égetése

Tavasszal mindig fölmerül a kérdés, hogy a kertekben az őszi visszamaradt elszáradt növényi hulladékot, a kora tavasszal keletkező nyesedéket el lehet-e égetni vagy sem. Ha szabad, akkor mikor, hogyan lehetséges ez? Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni az alábbi szabályozók ismertetésével mind belterületre, mind külterületre vonatkozóan.

„A levegő védelméről” szóló 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet 27. § (2) bekezdése alapján **„Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - az elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad.”**

„A környezet védelmének általános szabályairól” szóló 1995. LIII. törvény 48. § (4) bekezdés *b)* pontja értelmében a települési önkormányzat képviselőtestülete önkormányzati rendeletben szabályozhatja a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat, vagyis lehetővé teheti a növényi hulladékok elégetését. Mivel falunkban ilyen önkormányzati rendelet nem született, ezért belterületen a növényi hulladék nyílttéri elégetése (szabadban való eltüzelése) nem megengedett.

Kerti süítés szabályai:

- kizárólag szélcsendes időben végezhető a süítés, ha feltámad a szél, annak erősségétől függően a tüzet azonnal el kell oltani,
- akkora tüzet szabad csak rakni, amit a rendelkezésre álló eszközökkel, erővel el lehet oltani (legyen készenlétben víz, vödör, homok, lapát),
- az összegyűjtött égetnivalót lehetőleg egy gödörben, vagy süllyesztett vashordóban, esetleg műszakilag megfelelően kialakított sütőhelyen kell elhelyezni, vagy körbe kell árkolni a tűzgyújtás előtt,
- a sütőhely kialakításánál fogva a környezetre tűzveszélyt ne jelentsen (szakszerűen kivitelezett égéstermék elvezetés, éghető anyagtól mentes környezet),
- a süítési hely megválasztásnál számolni kell a kedvezőtlenül változó széliránnyal, tovább tekintettel kell lenni arra, hogy a szél erősségének változása a láng nagyságát, irányát jelentősen befolyásolja, illetve a felröppenő nagy távolságra elszálló izzó zsarátnokokra,
- tilos a tüzet őrizetlenül hagyni,
- a gyerekeket ki kell oktatni a tűz veszélyeire (a parázssal, tűzzel való pajkosság veszélyeire fel kell hívni a figyelmet és meg kell tiltani),
- a szabadtéri főzéshez, süítéshez, grillezéshez használt eszközök stabilan kerüljenek megtelepítésre (a felboruló sütőhely égési sérülést okozhat, illetve a felboruló grillből a kiszóródó izzó faszén szintén gyújtási veszélyt jelenthet),

- az égetés, sütés befejeztével a tüzet el kell eloltani, úgy hogy a tűz ne gyulladjon vissza, (a parázsló részeket vízzel le kell locsolni, vagy homokkal, földdel összefüggően le kell fedni és várni, amíg a teljes füstölgés, gőzölgés megszűnik.)
- meg kell győződni arról, hogy nem maradt izzó, parázsló anyag, mert az tűzveszélyt jelent.

Az égetés feltételei külterületre vonatkozóan

Növény-egészségügyi okból „A levegő védelméről” szóló 306/2010. Korm. r. 27. § (3) bekezdése alapján a „*lábbon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.*”

„A védett és fokozottan védett életközösségekre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról” szóló 67/1998. (IV. 3.) Korm. rendelet állapít meg speciális szabályokat. Ezen jogszabály 7. §-ának (4) bekezdése értelmében „*az erdőterületen található védett növénytársulásokban a teljes talaj-előkészítés és a vágásterületen az égetés csak növény-egészségügyi indokból vagy természeti kár megelőzése, illetve elhárítása miatt végezhető.*” A jelzett kormányrendelet ugyanezen szakaszának (3) bekezdése a *tilalmat kiterjeszti* a lábbon álló növényzet, tarló illetve növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék (továbbiakban: *növényi hulladék*) *égetésére is.*

Továbbá „Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről” szóló 2008. évi XLVI. törvény 48. §-a alapján a növények és *növényi termékek egyes károsítói behurcolásának*, elterjedésének és felszaporodásának *megakadályozása, kártételének csökkentése*, felszámolása érdekében, *az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv* fertőtlenítést, megsemmisítést rendelhet el, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja.

Az illetékes hatóság gyakorlatában előfordul, hogy a fertőzött növények maradványainak égetéssel való megsemmisítését elrendeli, de erről az *ország egészére, vagy meghatározott területére kiterjedően* intézkedik.

Összességében mindez annyit jelent, hogy a növényi betegségek elterjedésének (pl. monília, atkafertőzött nyessedék) megakadályozása céljából a növényi hulladék elégetése *külterületen* megengedett.

Természeti területen – gyepek, nád

„A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 21. § (1) bekezdésének *b*) pontja szerint természet területen a környezetvédelmi felügyelőség engedélyre szükséges „*a gyepek, valamint a nád és más vízi növényzet égetéséhez.*”

Erdőben és annak 200 m-es körzetében

„Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról” szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Etv.) az erdőben és annak kétszáz méteres körzetében való tűzgyújtást és annak kivételeit szabályozza.

Az Etv. 65. § (1) bekezdése alapján *„erdőben tűz gyújtására és fenntartására - az erre a célra kijelölt helyek kivételével - csak az erdőgazdálkodó, annak hiányában az erdő tulajdonosa írásbeli engedélye birtokában levő személy jogosult.”*

A kivételek:

- vágástéri hulladék égetése az erdőgazdálkodó által,
- erre a célra kijelölt és tűzvédelmi szempontból megfelelő kijelölt tűzrakó helyen kialakított,
- mészégető és faszénégető helyen.

Az Etv. 67. § (1) bekezdése alapján fokozott tűzveszély esetén az erdő határától számított kétszáz méteren belüli területre a miniszter - átmeneti időre - általános tűzgyújtási tilalmat rendelhet el.

Az Etv 65. § (5) bekezdése alapján *„tilos tüzet gyújtani erdőben, valamint annak kétszáz méteres körzetében lévő külterületi ingatlanokon a fokozott tűzveszély időszakában.” Tehát a tűzgyújtási tilalom elrendelése a kivételekre is vonatkozik!*

„Az erdők tűz elleni védelméről” szóló 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendelet 12. §-a az erdőterület vonatkozásában szabályozza az égetési feltételeket beleértve a tűzgyújtási tilalom időszakát is, melynek teljesülését az Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szerve és az **illetékes hivatásos tűzoltóság ellenőrzi.**

Amennyiben az égetés feltételei a fenti jogszabályi környezet illetve hatósági engedélyek alapján adottak, akkor az élet- és vagyónbiztonságot szem előtt tartva „Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról” szóló 28/2011 (IX. 6.) BM rendelet alábbi előírásait kell betartani, miszerint:

- A tervezett égetés helyét, időpontját és terjedelmét a megkezdés előtt legalább **24 órával** az illetékes hivatásos tűzoltóságnak **írásban be kell jelenteni.**
- A tarlóégetést a learatott gabonatóblákon úgy kell végrehajtani, hogy a tűzterjedés irányában a hasznos vad elmenekülhessen.
- A tarlónak minden oldalról egyidejűleg történő felgyújtása tilos.
- Az égetéshez csak a tarlómaradványok használhatók fel.
- A szalmát elégetéssel megsemmisíteni, lábbon álló gabonatóbla mellett tarlót égetni tilos.
- A növényi hulladékok a hernyófészkeket és az arankafoltokat, csak a helyszínen szabad elégetni.
- Tarló- vagy a növényi hulladékégetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetére tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen.
- A tarlót, illetve az érintett szakaszokat az égetés megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani, és az adott területen az apró vadban okozható károk elkerülése érdekében vadriasztást kell végrehajtani.
- A fasorok, facsoportok védelmére a helyi adottságoknak megfelelő, de legalább 6 méteres védősávot kell szántással biztosítani.
- A tarlóégetést 30 ha-nál nagyobb területen szakaszosan kell végezni, és csak az egyik szakasz felégetése után szabad a másik szakasz felégetéséhez hozzáfogni.
- A tarlóégetés időtartamára tűzoltásra alkalmas kéziszerszámmal (ásó, ásólapát, lapát, szikracsapó) ellátott, **megfelelő létszámú, kioktatott személy** jelenlétéről kell gondoskodni, és legalább egy traktort ekével a helyszínen készenlétben kell tartani.

- *A tarló- vagy a növényi hulladékégetés célját szolgáló tüzet őrizetlenül hagyni tilos, veszély esetén vagy ha a tűzre már nincs szükség, azt azonnal el kell oltani.*
- *A tarló- vagy a növényi hulladékégetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni és a parázslást, izzást - vízzel, földtakarással, kézi szerszámokkal stb. - meg kell szüntetni.*